

—
Верховний
Суд

Аналіз здійснення правосуддя
Касаційним адміністративним судом
у складі Верховного Суду
та Великою Палатою Верховного Суду
у першому півріччі 2022 року

Київ 2022

ЗМІСТ

1. Здійснення правосуддя Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду	3
1.1. Обсяг роботи та навантаження на суддів Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді	3
1.2. Загальні показники розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом першої та апеляційної інстанції	4
1.3. Загальні показники розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом касаційної інстанції	7
2. Загальні показники розгляду адміністративних справ і матеріалів Великою Палатою Верховного Суду	13

1. Здійснення правосуддя Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду

1.1. Обсяг роботи та навантаження на суддів Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді

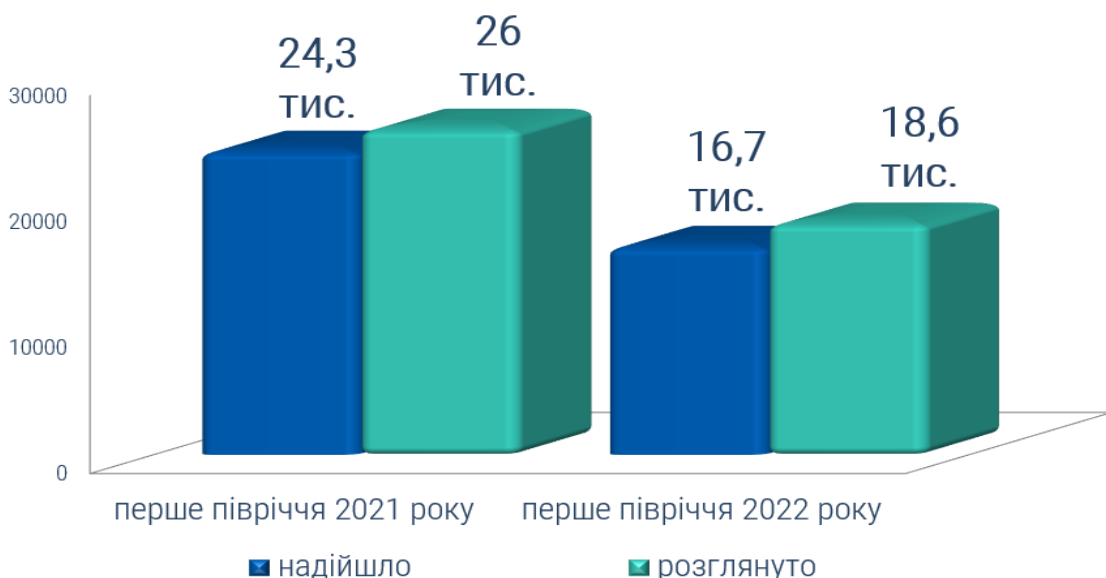
У першому півріччі 2022 року до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду надійшли **16 741¹** справа та матеріали. У першому півріччі 2021 року цей показник становив 24 291 одиницю (**+1,5 раз**). Тобто в першому півріччі 2022 року до одного судді Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді в середньому надійшло **364** справи та матеріали проти 506 одиниць у першому півріччі 2021 року.

Серед справ і матеріалів, що надійшли до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, домінують касаційні скарги. Їх кількість становила **16 580** одиниць. Серед інших матеріалів, що надійшли до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, **100** позовних заяв, **1** подання про розгляд типової справи, **8** справ за апеляційними скаргами, **12** подань про визначення підсудності, **15** заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами та **3** заяви про перегляд судового рішення за виключними обставинами.

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду в першому півріччі 2021–2022 років відображено на гістограмі 1.

Гістограма 1

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду в першому півріччі 2021–2022 років

¹Довідково: у першому півріччі 2021 року надійшло 262 позовних заяви, 8 подань про розгляд типових справ, 26 справ за апеляційними скаргами, 23 928 касаційних скарг, 26 подань про визначення підсудності, 22 заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, 5 заяв про перегляд судового рішення за виключними обставинами.

З урахуванням справ і матеріалів, не розглянутих на початок звітної періоду, на розгляді в Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду перебувало **30 238** справ і матеріалів. У першому півріччі 2021 року цей показник становив 42 395 одиниць (**+1,4 раза**).

Середня кількість справ і матеріалів, що перебували на розгляді у звітний період, у розрахунку на одного суддю Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді становила **657** одиниць проти 883 таких справ і матеріалів у першому півріччі 2021 року.

Упродовж досліджуваного періоду судді Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді ухвалили **18 577** судових рішень, якими завершено розгляд справ і матеріалів, проти 26 036 рішень у першому півріччі 2021 року (**+1,4 раза**).

Середній показник ухвалених судових рішень одним суддею Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді становив **404** одиниці проти 542 одиниць у першому півріччі 2021 року.

У першому півріччі 2022 року відсоток розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду (співвідношення розглянутих і зареєстрованих справ) становив **111 %** проти 107 % у першому півріччі 2021 року.

На кінець звітної періоду не розглянуто **11 532** справи та матеріали, або **38 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді, проти 16 081 одиниці, або 38 %, станом на 1 липня 2021 року.

1.2. Загальні показники розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом першої та апеляційної інстанцій

Упродовж першого півріччя 2022 року до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як до суду першої інстанції надійшло **100** позовних заяв проти 262 таких документів у першому півріччі 2021 року. З них **78** позовних заяв щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, **5** – про дострокове припинення повноважень народного депутата України і **17** позовних заяв інших категорій.

З урахуванням кількості нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітної періоду в Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду перебувало **385** позовних заяв і справ зі спорів щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України проти 392 одиниць у першому півріччі 2021 року.

У звітному періоді Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду розглянув **66** позовних заяв і справ цієї категорії, або **17 %** загальної кількості позовних заяв і справ, що перебували на розгляді, проти 172 позовних заяв і справ, або 44 %, у першому півріччі 2021 року. З них **27** позовних заяв, або **41 %** розглянутих позовних заяв і справ, повернуто, щодо **18 (27 %)** – відмовлено у відкритті провадження у справі та **21 (32 %)** адміністративну справу розглянуто. У **5** справах закрито провадження та щодо **7** справ ухвалено рішення про залишення позову без розгляду. По суті

розглянуто 9 справ. За результатами розгляду цих справ у задоволенні позовних вимог відмовлено.

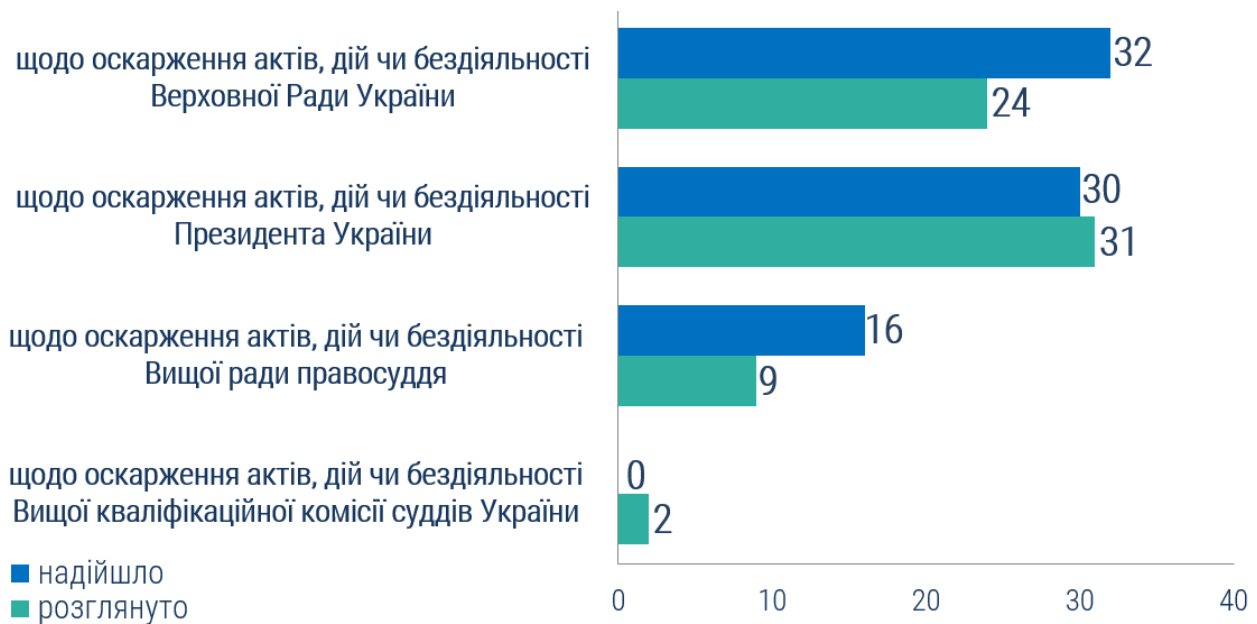
У звітному періоді порівняно з першим півріччям 2021 року з 30 до **41 % збільшився** показник повернутих позовних заяв та з 11 до **27 %** – позовних заяв, щодо яких відмовлено у відкритті провадження.

На кінець звітної періоду не розглянуто **319** позовних заяв і справ цієї категорії, або **83 %** загальної кількості позовних заяв і справ, що перебували на розгляді, проти 219 позовних заяв і справ, або 56 %, у першому півріччі 2021 року.

Загальні показники надходження та розгляду позовних заяв і справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом першої інстанції в першому півріччі 2022 року відображено на **гістограмі 2**.

Гістограма 2

Показники надходження та розгляду позовних заяв і справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом першої інстанції в першому півріччі 2022 року

Надходження та результати розгляду цих справ за суб'єктним складом відповідачів характеризуються такими показниками.

У звітному періоді надійшло **32** позовних заяви щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України (19 – у першому півріччі 2021 року).

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітної періоду на розгляді перебувало **36** позовних заяв (33 – у першому півріччі 2021 року).

Упродовж звітної періоду розглянуто **24** позовних заяви та справи, або **67 %** загальної кількості позовних заяв і справ, що перебували на розгляді, проти 28 одиниць,

або 85 %, у першому півріччі 2021 року. З них 10 позовних заяв, або 42 % розглянутих позовних заяв і справ, повернуто, щодо 13 позовних заяв (54 %) відмовлено у відкритті провадження в справі та 1 справу розглянуто по суті з відмовою в задоволенні позову.

У звітному періоді порівняно з першим півріччям 2021 року показник повернутих позовних заяв у справах зі спорів щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України зменшився із 43 до 42%. Відносний показник позовних заяв, щодо яких відмовлено у відкритті провадження, порівняно з першим півріччям 2021 року збільшився з 21 до 54 %.

На кінець звітної періоду не розглянуто 12 позовних заяв і справ, що перебували на розгляді (33 %), проти 5 (15 %) у першому півріччі 2021 року.

У першому півріччі 2022 року до суду надійшло 30 позовних заяв (148 – у першому півріччі 2021 року) щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Президента України.

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітної періоду на розгляді перебувало 280 позовних заяв і справ проти 197 одиниць у першому півріччі 2021 року.

Упродовж звітної періоду розглянуто 31 позовну заяву та справу, або 11 % загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді, проти 63 (32 %) одиниць у першому півріччі 2021 року. З них 14 позовних заяв, або 45 % розглянутих позовних заяв і справ, повернуто, щодо 3 позовних заяв (10 %) відмовлено у відкритті провадження у справі та розглянуто 14 справ (45 %). Із загальної кількості розглянутих справ вирішено по суті 4 справи, в яких у задоволенні позовних вимог відмовлено, у 3 справах закрито провадження та в 7 справах ухвалено рішення про залишення позову без розгляду.

У звітному періоді порівняно з першим півріччям 2021 року із 40 до 45 % збільшився відносний показник повернутих позовних заяв.

На кінець звітної періоду не розглянуто 249 позовних заяв і справ (89 %) проти 133 (68 %) одиниць у першому півріччі 2021 року.

Щодо актів, дій або бездіяльності Вищої ради правосуддя, то у звітному періоді надійшло 16 позовних заяв (46 – у першому півріччі 2021 року).

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітної періоду на розгляді перебувало 39 таких заяв і справ проти 96 одиниць у першому півріччі 2021 року.

Упродовж цього періоду розглянуто 9 позовних заяв і справ, або 23 % загальної кількості позовних заяв і справ, що перебували на розгляді. З них 3 позовних заяви повернуто, щодо 1 позовної заяви відмовлено у відкритті провадження та розглянуто 5 справ. По суті вирішено 3 справи та у 2 справах закрито провадження. У першому півріччі 2021 року суд розглянув 59 позовних заяв і справ цієї категорії. З них 14 позовних заяв (24 %) повернуто, щодо 8 (14 %) – відмовлено у відкритті провадження, 3 – направлено за підсудністю та розглянуто 34 справи (58 %).

Станом на 1 липня 2022 року не розглянуто 30 позовних заяв і справ, або 77 % позовних заяв і справ, що перебували на розгляді, проти 37 (39 %) документів станом на 1 липня 2021 року.

У першому півріччі 2022 року на розгляді перебувало **30** позовних заяв і справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (66 – у першому півріччі 2021 року).

Упродовж звітнього періоду розглянуто **2** позовних заяви та справи. З них щодо **1** позовної заяви відмовлено у відкритті провадження та **1** справу розглянуто по суті з відмовою у задоволенні позову. У першому півріччі 2021 року суд розглянув 22 справи. З них в 11 справах закрито провадження та 11 справ розглянуто по суті.

На кінець звітнього періоду не розглянуто **28** позовних заяв і справ, або **93 %** позовних заяв і справ, що перебували на розгляді, проти 44 (67 %) позовних заяв і справ у першому півріччі 2021 року.

Упродовж першого півріччя 2022 року на розгляд Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду надійшло **5** позовних заяв про дострокове припинення повноважень народного депутата України. З них **1** позовну заяву повернуто.

Станом на 1 липня 2022 року не розглянуто **4** позовних заяви та справи.

У першому півріччі 2022 року на розгляді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду перебувало **20** позовних заяв і справ інших категорій. За цей період розглянуто **18** позовних заяв і справ. З них **4** позовних заяви повернуто, щодо **2** – відмовлено у відкритті провадження, **11** – передано за підсудністю та по суті розглянуто **1** справу.

Станом на 1 липня 2022 року не розглянуто **2** позовних заяви та справи.

У досліджуваному періоді до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду із суду першої інстанції надійшло **1** подання про розгляд типової справи як зразкової проти 8 одиниць у першому півріччі 2021 року. За наслідком розгляду цього подання відмовлено у відкритті провадження у зразковій справі. У першому півріччі 2021 року суд розглянув 9 подань.

З урахуванням нерозглянутих справ на розгляді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду загалом перебувало **11** справ за апеляційними скаргами проти 39 – у першому півріччі 2021 року.

У цьому періоді суд ухвалив **6** судових рішень, якими **2** апеляційних скарги повернуто, щодо **1** – відмовлено у відкритті провадження та у **3** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень.

Станом на 1 липня 2022 року не розглянуто **5** справ за апеляційними скаргами проти 3 справ станом на 1 липня 2021 року.

1.3. Загальні показники розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом касаційної інстанції

Як уже було зазначено, упродовж першого півріччя 2022 року до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як суду касаційної інстанції надійшло **16 580** касаційних скарг проти 23 928 скарг у першому півріччі 2021 року.

З урахуванням нерозглянутих касаційних скарг і справ на початок 2022 року на розгляді перебувало **29 733** касаційних скарги та справи проти 41 781 такого документа в першому півріччі 2021 року.

У періоді, що аналізується, суд розглянув **18 412** касаційних скарг і справ проти 25 674 одиниць у першому півріччі 2021 року.

Показники надходження та розгляду Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду касаційних скарг і справ за категоріями в першому півріччі 2022 року відображено на **гістограмі 3**.

Гістограма 3

**Показники надходження та розгляду
Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду
касаційних скарг і справ за категоріями в першому півріччі 2022 року**

Наведені показники вказують на те, що серед касаційних скарг, які надійшли та розглянуті Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду у звітному періоді, як і в першому півріччі 2021 року, домінують справи зі спорів, що виникають у податковій сфері. Питома вага касаційних скарг цієї категорії в загальній кількості касаційних скарг, які надійшли на розгляд, становила **49 %** (49 % – у першому півріччі 2021 року). Частка касаційних скарг у справах, пов'язаних із публічною службою, становила **21 %** (18 % – у першому півріччі 2021 року) та частка касаційних скарг у соціальних справах – **12 %** (12 % – у першому півріччі 2021 року). Частина касаційних скарг у сфері економіки та публічної фінансової політики становила **7 %** (8 % – у першому півріччі 2021 року).

Питома вага касаційних скарг у справах інших категорій коливалася в межах до **3 %**.

Крім цього, наведені в гістограмі дані свідчать, що показник розглянутих справ і матеріалів перевищує показник надходження касаційних скарг у звітному періоді в усіх категоріях, що свідчить про оперативний розгляд касаційних скарг і справ, що надійшли на розгляд у попередніх звітних періодах.

Станом на 1 липня 2022 року **11 192** касаційних скарги та справи, або **38 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді, не розглянуто. Станом на 1 липня 2021 року цей показник становив 15 832 одиниці, або 38 %.

За результатами розгляду повернуто **6053** касаційних скарги, або **33 %** загальної кількості розглянутих скарг і справ, що **на 4 % більше**, ніж у першому півріччі 2021 року (7392,29 %), щодо **9197** касаційних скарг (**50 %**) відмовлено у відкритті провадження, що **на 1 % більше** порівняно з першим півріччям 2021 року (12 672,49 %), та **5** касаційних скарг направлено за підсудністю.

Отже, упродовж 2021 року на стадії вирішення питання про відкриття касаційного провадження у справі розглянуто **15 255** касаційних скарг, або **83 %** загальної кількості ухвалених у касаційному порядку судових рішень, проти 20 065 касаційних скарг (78 %) у першому півріччі 2021 року.

Загальна кількість справ, розглянутих у касаційному порядку, становить **3157** одиниць, або **17 %** загальної кількості розглянутих у касаційному порядку касаційних скарг і справ, що **на 5 % менше**, ніж у першому півріччі 2021 року (5609, 22 %), з яких у **3085** справах здійснено перегляд судових рішень у касаційному порядку (5479 – у першому півріччі 2021 року).

Інформацію щодо показників змінених чи скасованих судових рішень апеляційних адміністративних судів із виокремленням їх частини в загальній кількості переглянутих судових рішень у першому півріччі 2021–2022 років подано в **таблиці 1**.

Таблиця 1

Співвідношення показників перегляду судових рішень апеляційних адміністративних судів і скасованих чи змінених у касаційному порядку в першому півріччі 2021–2022 років

Найменування апеляційного суду	Кількість судових рішень, переглянутих у касаційному порядку		Кількість судових рішень, які скасовано чи змінено		Частина судових рішень, які скасовано чи змінено в касаційному порядку, у загальній кількості переглянутих		Динаміка
	Роки						
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
Перший	383	176	154	77	40%	44%	4%
Другий	716	323	313	123	44%	38%	-6%
Третій	697	420	297	220	43%	52%	9%
Четвертий	X	X	X	X	X	X	X
П'ятий	616	376	244	178	40%	47%	7%
Шостий	1673	922	725	424	43%	46%	3%
Сьомий	507	304	243	165	48%	54%	6%
Восьмий	887	564	372	265	42%	47%	5%
РАЗОМ	5479	3085	2348	1452	43%	47%	4%

Як показують дані **таблиці 4**, у звітному періоді Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду найбільше переглянув рішень Шостого апеляційного адміністративного суду – **922**, або **30 %** загальної кількості переглянутих рішень, проти 1673 (31 %) рішень у першому півріччі 2021 року. Відсоток скасованих чи змінених рішень цього суду становив **46 %**, що **на 3 % більше** порівняно з першим півріччям 2021 року (43 %).

Частка переглянутих рішень Восьмого апеляційного адміністративного суду становила **564** одиниці, або **18 %** загальної кількості переглянутих рішень, проти 887

(16 %) рішень у першому півріччі 2021 року. Відсоток скасованих рішень становив **47 %**, що **на 5 % більше** порівняно з першим півріччям 2021 року (42 %).

Частка переглянутих рішень Третього та П'ятого апеляційних адміністративних судів становила відповідно **14 і 12 %**. Відсоток скасованих чи змінених рішень цих судів порівняно з першим півріччям 2021 року **збільшився** відповідно **на 9 і 7 %**.

Питома вага переглянутих рішень Другого та Сьомого апеляційних адміністративних судів у загальній кількості переглянутих рішень становила відповідно по **10 %**. Відносний показник скасованих чи змінених рішень Другого апеляційного адміністративного суду порівняно з першим півріччям 2021 року **зменшився на 6 %** та становив **38 %** (44 % – у першій півріччі 2021 року). Частка скасованих чи змінених рішень Сьомого апеляційного адміністративного суду становила **54 %**, що **на 6 % більше**, ніж у першому півріччі 2021 року (48 %).

Відсоток переглянутих рішень Першого апеляційного адміністративного суду в загальній кількості переглянутих рішень становив **6 %**. З них **44 %** рішень скасовано чи змінено, що **на 4 % більше** порівняно з першим півріччям 2021 року (40 %).

Динамічні зміни показників перегляду судових рішень за категоріями адміністративних справ у першому півріччі 2021–2022 років подано в **таблиці 2**.

Таблиця 2

Співвідношення показників перегляду судових рішень і скасованих чи змінених у касаційному порядку за категоріями адміністративних справ у першому півріччі 2021–2022 років

Категорія справи	Кількість судових рішень, переглянутих у касаційному порядку		Кількість судових рішень, які скасовано, змінено		Частина судових рішень, які скасовано, змінено в касаційному порядку, у загальній кількості переглянутих		Динаміка
	Перше півріччя				2021	2022	
	2021	2022	2021	2022			
Переглянуто рішень у справах, з них:	5479	3085	2348	1452	43%	47%	4%
щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав	133	45	58	24	44%	53%	9%
щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів	162	57	93	35	57%	61%	4%
що виникають з відносин публічної служби	695	521	382	329	55%	63%	8%
з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики	753	443	338	187	45%	42%	-3%
з приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування	569	402	257	195	45%	49%	4%
з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства	1915	853	688	335	36%	39%	3%
з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики	922	607	370	262	40%	43%	3%
щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України	184	76	95	51	52%	67%	15%
інші справи	146	81	67	34	46%	42%	-4%

Як показують дані **таблиці 5**, у звітному періоді Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду найбільше переглянув рішень у податкових справах – **853**, або **28 %** загальної кількості переглянутих рішень, проти 1915 (35 %) рішень у першому півріччі 2021 року. Із них **39 %** рішень змінено чи скасовано (**335**). Також велика кількість переглянутих рішень припадає на соціальні справи (**607**, або **20 %**), з них **43 %** змінено чи скасовано (40 % – у першому півріччі 2021 року).

Частка змінених чи скасованих судових рішень у податкових і соціальних справах порівняно з першим півріччям 2021 року **збільшилася на 3 %**.

Відсоток переглянутих судових рішень у справах, що виникають з відносин публічної служби, у справах з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики та у справах із приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування у загальній кількості переглянутих судових рішень становив відповідно **17, 14 і 13 %**. У першому півріччі 2021 року ці показники становили відповідно 13, 14 і 10 %.

Відсоток змінених чи скасованих рішень у справах, що виникають з відносин публічної служби, у справах із приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування порівняно з першим півріччям 2021 року **збільшився відповідно на 8 і 4 %**. У справах з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики спостерігається **зменшення на 3 %** частки змінених чи скасованих судових рішень.

Питома вага справ інших категорій, в яких переглянуто рішення в касаційному порядку, становила **1–3 %**.

У звітному періоді в загальній кількості переглянутих у касаційному порядку судових рішень **1633** судових рішення (**53 %**) залишено без змін (3131, або 57 %, – у першому півріччі 2021 року) та **1452** судових рішення (**47 %**) змінено чи скасовано (2348, або 43 %, – у першому півріччі 2021 року). Показники перегляду Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду судових рішень у касаційному порядку в першому півріччі 2022 року відображено на **діаграмі 1**.

Діаграма 1

Показники перегляду Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду судових рішень у касаційному порядку в першому півріччі 2022 року

Серед рішень у **1337** справах, в яких Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду ухвалив рішення про скасування рішень судів першої

та/або апеляційної інстанції, домінують справи, в яких ухвалено нові рішення. Це – **400** справ, або **30 %** справ, у яких судові рішення скасовано, проти 479 (22 %) справ у першому півріччі 2021 року.

Другим за чисельністю є показник справ, у яких рішення скасовано з направленням справи на новий розгляд, – **391** справа, або **29 %** справ, у яких судові рішення скасовано, проти 764 справ (35 %) у першому півріччі 2021 року.

У **247** справах (**18 %**) судові рішення скасовано з направленням справи для продовження розгляду проти 398 справ (18 %) у першому півріччі 2021 року.

Зі скасуванням рішення суду апеляційної інстанції та залишенням у силі рішення суду першої інстанції розглянуто **208** справ, або **16 %** справ, у яких судові рішення скасовано, проти 313 справ (14 %). Також у **81** справі (**6 %**) судові рішення скасовано із закриттям провадження в адміністративній справі або залишенням заяви без розгляду проти 198 справ (9 %) у першому півріччі 2021 року.

У звітному періоді порівняно з першим півріччям 2021 року відносний показник справ, у яких рішення скасовано з ухваленням нового рішення та в яких скасовано рішення апеляційних судів із залишенням у силі рішення суду першої інстанції, **збільшився** відповідно **на 8 і 2 %**. Відносний показник справ, у яких судові рішення скасовано з направленням справи на новий розгляд та в яких провадження в адміністративній справі закрито або залишено заяву без розгляду, **зменшився на 6 і 3 %**. Відносний показник справ, у яких судові рішення скасовано з направленням справи для продовження розгляду, порівняно з першим півріччям 2021 року змін не зазнав.

Упродовж досліджуваного періоду до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду надійшло **15** заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами проти 22 заяв у першому півріччі 2021 року. З урахуванням кількості заяв, не розглянутих на початок року, на розгляді суддів перебувала **21** заява проти 29 одиниць у першому півріччі 2021 року.

У першому півріччі 2022 року Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду розглянув **19** заяв проти 22 одиниць у першому півріччі 2021 року. З них **6** заяв повернуто, щодо **9** заяв відмовлено у відкритті провадження та в **4** справах здійснено перегляд судових рішень.

Станом на 1 липня 2022 року не розглянуто **2** справи за заявами про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами проти 7 одиниць станом на 1 липня 2021 року.

У звітному періоді на розгляд Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду надійшло **3** заяви про перегляд судового рішення за виключними обставинами проти 5 заяв у першому півріччі 2021 року. З урахуванням кількості заяв, не розглянутих на початок року, на розгляді суддів перебувало **7** заяв проти 44 заяв у першому півріччі 2021 року.

Упродовж звітнього періоду розглянуто **2** заяви проти 35 одиниць у першому півріччі 2021 року, з яких щодо **1** заяви відмовлено у відкритті провадження та на підставі **1** заяви судове рішення переглянуто.

Упродовж першого півріччя 2022 року Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду **1** заяву передав на розгляд Великої Палати Верховного Суду.

Станом на 1 липня 2022 року не розглянуто **4** заяви проти 8 одиниць станом на 1 липня 2021 року.

2. Загальні показники розгляду адміністративних справ і матеріалів Великою Палатою Верховного Суду

За даними статистичної звітності Великої Палати Верховного Суду, у першому півріччі 2022 року до Великої Палати Верховного Суду надійшло **156** справ і матеріалів проти 541 документа у першому півріччі 2021 року, з яких **64** одиниці, або **41 %** загальної кількості справ і матеріалів, що надійшли на розгляд, становлять справи та матеріали адміністративного судочинства. У першому півріччі 2021 року цей показник становив 276 одиниць (51 %).

Отже, у звітному періоді порівняно з першим півріччям 2021 року загальний показник справ і матеріалів, що надійшли на розгляд Великої Палати Верховного Суду, **зменшився в 3,5 рази**. Частка справ і матеріалів адміністративного судочинства **зменшилася на 10 %**.

Серед справ і матеріалів адміністративного судочинства (**64**), що надійшли на розгляд Великої Палати Верховного Суду, переважають справи за апеляційними скаргами на судові рішення Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як суду першої інстанції. У звітному періоді їх кількість становила **36** одиниць, або **56 %** загальної кількості справ і матеріалів, що надійшли на розгляд. У першому півріччя 2021 року надійшло 169 справ за апеляційними скаргами (61 %).

Серед інших справ і матеріалів адміністративного судочинства, що надійшли до Великої Палати Верховного Суду, – **5** касаційних скарг проти 18 одиниць у першому півріччі 2021 року та **2** заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами проти 10 одиниць у першому півріччі 2021 року.

З урахуванням справ і матеріалів, не розглянутих на початок звітнього періоду, на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало **350** справ і матеріалів проти 820 таких документів у першому півріччі 2021 року. З них **168** одиниць, або **48 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді, становлять справи та матеріали адміністративного судочинства проти 484 одиниць (59 %) у першому півріччі 2021 року.

У звітному періоді судді Великої Палати Верховного Суду розглянули **180** справ і матеріалів проти 550 таких документів у першому півріччі 2021 року. З них **100** одиниць, або **56 %** загальної кількості розглянутих справ і матеріалів, становлять справи та матеріали адміністративного судочинства проти 333 (61 %) одиниць у першому півріччі 2021 року.

Із загальної кількості розглянутих справ і матеріалів адміністративного судочинства (100) 9 матеріалів, або 9 % загальної кількості розглянутих справ і матеріалів, повернуто (49, або 15 %, – у першому півріччі 2021 року), щодо 24 (24 %) – відмовлено у відкритті провадження (40, або 12 %, – у першому півріччі 2021 року), в 1 справі закрито провадження (у 2 справах – у першому півріччі 2021 року) та 66 (66 %) справ розглянуто по суті (232, або 70 %, – у першому півріччі 2021 року).

У першому півріччі 2022 року порівняно з першим півріччям 2021 року з 15 до 9 % зменшився відносний показник повернутих матеріалів і з 12 до 24 % збільшився відносний показник матеріалів, щодо яких відмовлено у відкритті провадження. Частка розглянутих по суті справ зменшилася із 70 до 66 %.

Станом на 1 липня 2022 року Велика Палата Верховного Суду не розглянула 145 справ і матеріалів проти 202 одиниць у першому півріччі 2021 року. З них 62 одиниці, або 43 % загальної кількості нерозглянутих справ і матеріалів, становлять справи та матеріали адміністративного судочинства, що на 16 % менше, ніж у першому півріччі 2021 року (119, або 59 %).

Як уже було зазначено, на розгляд Великої Палати Верховного Суду надійшло 36 апеляційних скарг про перегляд судових рішень Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як суду першої інстанції. З них 30 апеляційних скарг надійшло у справах зі спорів щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, (137 – у першому півріччі 2021 року) та 6 – у справах інших категорій.

З урахуванням апеляційних скарг, не розглянутих на початок звітної періоду, на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало 109 апеляційних скарг і справ про перегляд судових рішень Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як суду першої інстанції проти 334 одиниць у першому півріччі 2021 року.

У звітному періоді Велика Палата Верховного Суду розглянула 57 апеляційних скарг і справ зі спорів щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, або 56 % загальної кількості апеляційних скарг цієї категорії, що перебували на розгляді (102), проти 202 (68 %) одиниць у першому півріччі 2021 року. З них 6 апеляційних скарг, або 11 % розглянутих апеляційних скарг, повернуто (22, або 11 %, – у першому півріччі 2021 року) та у 51 справі здійснено апеляційний перегляд судових рішень. З них у 37 справах, або 73 % загальної кількості справ, у яких судові рішення переглянуто, судові рішення Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду залишено без змін, у 11 (22 %) – судові рішення скасовано та у 3 справах (6 %) судові рішення змінено. У першому півріччі 2021 року ці показники становили відповідно 132 (75 %), 27 (15 %) і 18 (10 %) одиниць.

Із загальної кількості справ, у яких судові рішення скасовано (11), у 5 справах ухвалено нові рішення (у 13 справах – у першому півріччі 2021 року), у 5 справах судові рішення скасовано з направленням справи для розгляду до іншого суду першої інстанції (4 – у першому півріччі 2021 року) та в 1 справі судові рішення скасовано із закриттям провадження у справі проти 10 справ у першому півріччі 2021 року.

Станом на 1 липня 2022 року не розглянуто **45** апеляційних скарг і справ цієї категорії, або **44 %** апеляційних скарг і справ, що перебували на розгляді, проти 81 (27 %) одиниці в першому півріччі 2021 року.

За суб'єктивним складом відповідачів розгляд апеляційних скарг характеризується такими показниками.

У звітному періоді надійшло **11** апеляційних скарг у справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України проти 25 скарг у першому півріччі 2021 року.

З урахуванням не розглянутих на початок звітної періоду апеляційних скарг і справ на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало **18** апеляційних скарг і справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України проти 38 одиниць у першому півріччі 2021 року.

Упродовж звітної періоду розглянуто **10** апеляційних скарг і справ, або **56 %** загальної кількості апеляційних скарг, що перебували на розгляді, проти 32 (84 %) скарг і справ у першому півріччі 2021 року. З них **2** апеляційних скарги повернуто, та у **8** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень. З них у **6** справах судові рішення залишено без змін та у **2** справах – скасовано. У першому півріччі 2021 року у 18 справах судові рішення залишено без змін, у 2 – скасовано та у 2 справах судові рішення змінено. За наслідками скасування судових рішень в **1** справі ухвалено нове судове рішення та **1** справу направлено для розгляду до іншого суду першої інстанції.

На кінець звітної періоду не розглянуто **8** апеляційних скарг і справ (**44 %**) проти 4, або 11 %, – у першому півріччі 2021 року.

У справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Президента України у першому півріччі 2022 року надійшло **9** апеляційних скарг проти 34 скарг у першому півріччі 2021 року.

З урахуванням не розглянутих на початок звітної періоду апеляційних скарг і справ на розгляді перебувало **35** апеляційних скарг і справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Президента України проти 68 одиниць у першому півріччі 2021 року.

Упродовж першого півріччя 2022 року розглянуто **21** апеляційну скаргу та справи, або **60 %** загальної кількості апеляційних скарг, що перебували на розгляді, проти 50 (74 %) скарг у першому півріччі 2021 року. З них **3** апеляційних скарги повернуто, проти 7 одиниць у першому півріччі 2021 року та у **18** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень проти 42 справ у першому півріччі 2021 року. З них у **15** справах судові рішення залишено без змін (у 26 – у першому півріччі 2021 року), у **2** справах – судові рішення скасовано (у 9 – у першому півріччі 2021 року) та в **1** справі судові рішення змінено (у 7 – у першому півріччі 2021 року). За наслідками скасування судових рішень в **1** справі судове рішення скасовано з направленням справи для розгляду до іншого суду першої інстанції та в **1** справі ухвалено нове судове рішення.

На кінець звітної періоду не розглянуто **14** апеляційних скарг і справ (**40 %**) проти 12 скарг і справ, або 18 %, у першому півріччі 2021 року.

У справах щодо оскарження актів, дій або бездіяльності Вищої ради правосуддя в першому півріччі 2022 року надійшло **8** апеляційних скарг проти 52 скарг у першому півріччі 2021 року.

З урахуванням не розглянутих на початок звітного періоду апеляційних скарг і справ на розгляді перебувало **35** апеляційних скарг і справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої ради правосуддя проти 116 скарг і справ у першому півріччі 2021 року.

У звітному періоді розглянуто **15** апеляційних скарг і справ, або **43 %** загальної кількості апеляційних скарг, що перебували на розгляді, проти 64 (55 %) одиниць у першому півріччі 2021 року. З них **1** апеляційну скаргу повернуто проти 6 скарг у першому півріччі 2021 року та в **14** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень проти 58 одиниць у першому півріччі 2021 року. З них у **9** справах судові рішення залишено без змін (у 48 – у першому півріччі 2021 року), у **3** справах – судові рішення скасовано (у 5 – у першому півріччі 2021 року) та у **2** справах судові рішення змінено (у 5 – у першому півріччі 2021 року). За наслідками скасування судових рішень у **2** справах ухвалено нові судові рішення та в **1** справі судові рішення скасовано, а справу направлено для розгляду до іншого суду першої інстанції.

На кінець звітного періоду не розглянуто **20** апеляційних скарг і справ (**57 %**). У першому півріччі 2021 року – 49 апеляційних скарг і справ (42 %).

У першому півріччі 2022 року в справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України подано **2** апеляційних скарги проти 21 скарги в першому півріччі 2021 року.

З урахуванням не розглянутих на початок звітного періоду апеляційних скарг і справ на розгляді перебувало **14** апеляційних скарг і справ проти 58 одиниць у першому півріччі 2021 року.

Упродовж звітного періоду розглянуто **11** справ за апеляційними скаргами, або **79 %** загальної кількості апеляційних скарг, що перебували на розгляді, проти 44 (76 %) одиниць у першому півріччі 2021 року. З них у **7** справах судові рішення залишено без змін (у 31 – у першому півріччі 2021 року) та в **4** справах судові рішення скасовано (у 8 – у першому півріччі 2021 року). За наслідками скасування судових рішень **2** справи направлено для розгляду до іншого суду першої інстанції, в **1** справі судові рішення скасовано із закриттям провадження у справі та в **1** справі ухвалено нове судові рішення.

На кінець звітного періоду не розглянуто **3** апеляційних скарги та справи (**21 %**) проти 12 (21 %) таких скарг і справ у першому півріччі 2021 року.

Як уже було зазначено, у першому півріччі 2022 року до Великої Палати Верховного Суду надійшло **5** справ за касаційними скаргами проти 18 одиниць у першому півріччі 2021 року, з яких **1** справа з відносин публічної служби (5 – у першому півріччі 2021 року), **1** – з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики (1 – у першому півріччі 2021 року), **1** – з приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування, **1** – з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян

та публічної житлової політики (4 – у першому півріччі 2021 року) та 1 справа іншої категорії (1 – у першому півріччі 2021 року).

З урахуванням нерозглянутих справ за касаційними скаргами на початок звітного періоду на розгляді перебувало **15** справ, що **у 2 рази менше**, ніж у першому півріччі 2021 року (30). З них **6** справ повернуто до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду проти 11 справ у першому півріччі 2021 року та розглянуто **5** справ проти 14 у першому півріччі 2021 року.

Станом на 1 липня 2022 року **4** адміністративних справи не розглянуто проти 5 справ у першому півріччі 2021 року.

Як уже було зазначено, упродовж звітного періоду Велика Палата Верховного Суду розглянула **5** справ. З них у **3** справах судові рішення скасовано та в **1** – змінено. У першому півріччі 2021 року в 4 справах судові рішення залишено без змін, у 7 – скасовано та в 3 справах судові рішення змінено. За наслідками скасування судових рішень у **2** справах ухвалено нові судові рішення та в **1** справі судові рішення скасовано із закриттям провадження у справі.

У першому півріччі 2022 року на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало **13** скарг на рішення Вищої ради правосуддя, ухвалені за результатами розгляду скарг на рішення її Дисциплінарної Палати (55 – у першому півріччі 2021 року).

У досліджуваному періоді розглянуто **8** скарг, із них **3** скарги задоволено. У першому півріччі 2021 року розглянуто 27 скарг, з яких 7 скарг задоволено.

Станом на 1 липня 2022 року не розглянуто **5** скарг проти 25 одиниць у першому півріччі 2021 року.

У першому півріччі 2022 року до Великої Палати Верховного Суду надійшло **18** заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами (106 – у першому півріччі 2021 року), з яких **2** заяви становлять заяви адміністративного судочинства проти 10 таких заяв у першому півріччі 2021 року.

З урахуванням справ і матеріалів, не розглянутих на початок звітного періоду, на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало **33** заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами проти 116 таких документів у першому півріччі 2021 року. З них **8** одиниць становлять заяви адміністративного судочинства проти 14 одиниць у першому півріччі 2021 року.

Упродовж першого півріччя 2022 року в порядку адміністративного судочинства судді Великої Палати Верховного Суду розглянули **5** заяв проти 11 одиниць у першому півріччі 2021 року. За результатами розгляду щодо **3** заяв відмовлено у відкритті провадження, в **1** справі провадження закрито та **1** справу розглянуто по суті. У першому півріччі 2021 року за результатами розгляду 2 заяви повернуто, щодо 5 заяв відмовлено у відкритті провадження, в 1 справі провадження закрито та по суті розглянуто 3 справи.

Станом на 1 липня 2022 року не розглянуто **3** заяви проти 3 одиниць у першому півріччі 2021 року.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua